



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXXIV. De sapidis dulcibusque spiritualibus bonis, quæ distinctè in voluntate locum habere possunt, & quotuplicia ea sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

nempe sese cum vniuersis apprehensionibus illis gerere debeant, idem profus de voluntate intelligi debet. Cum enim intellectus, & ceteræ potentie nihil admittere recusareque possint, absque voluntatis assensu; perspicuum est, eandem doctrinam, quæ deseruit vni, alteri quoque deseruituram. Quamobrem ea, quæ in hac parte desiderari possent, illo locopeticula (quæ ibi recensentur) incurret anima, si voluntatis gaudium in omnibus illis apprehensionibus nesciat ad Deum dirigere.

CAPVT XXXIV.

De sapientia dilectibusque spiritibus bonis, quæ distinctè in voluntate locum habere possunt, & quocumque ea sint.

Ad quatuor bonorum genera, omnia, quæ voluntati gaudium & voluptatem distinctè adferre possunt, reuocare possumus, Motiua nimirum, Prouocatiua, Directiua, & Perfectiua: de quibus sigillatim ordinateque differemus: & primo loco de motiuis seu excitatiuis, cuiusmodi sunt Imagines, sanctorumque effigies, oratoria, ritus, seu ceremonie.

Quantum autem ad imagines sanctorumque effigies spectat, multæ circa eas vanitates ac delectationes vanæ occurrere possunt, cum enim tantæ sint ad cultum diuinum momenti, tamque ad permouendam & excitandam ad deuotionem voluntatem necessaria; quemadmodum approbatio vsusque earum, qui in sancta Ecclesia matre nostra viget, perspicue demonstrant; (vnde etiam semper illis ad excitandum teporem nostrum vti expedit) multæ tamen reperiuntur perso-

næ, quæ gaudium suum ac delectationem in pictura potius ornatumque seu apparatu earum reponunt & occupant, quam in rebus illis, quas referunt & representant.

Ob duos primarios fines Imaginum vsus instituit sancta Ecclesia, primo ob debitum in illis honorem, reuerentiamque sanctis exhibendam. Secundo ad permouendam voluntatem, atque deuotionem erga eos per illas excitandam.

Et quatenus ad hæc conferunt ac deseruiunt, summam adferunt utilitatem, vsusque earum necessarius est, ad quem finem consequendum imagines illæ, quæ magis propriè & ad viuum representant, magisque voluntatem ad deuotionem excitant, eligi debent, ad ista potius quam ad earum valorem, curiosum artificium & ornatum oculos collimando.

Sunt enim (vt dixi) nonnulli qui imaginis potius artem valoremque intuentur, & considerant, quam illud quod representant: & internam deuotionem, quam ad inuisibilem sanctum spiritualiter dirigere deberent, in exteriori affectu & curiositate ita reponunt; vt sibi in ea complacere ac oblectetur sensus, amorque & voluntatis gaudium in ea remaneat: quæ res totaliter verum spiritum impedit, qui affectus annihilationem in omnibus rebus particularibus requirit. Hoc clarè animaduertere licet ex quadam abominanda consuetudine, quæ temporibus istis apud plerosque inualuit, qui cum vanum mundanorum vestiendi modum minime abhorruerint, factas imagines illo vestimentorum schemate, quod homines vani ad recreationum ac leuitatum suarum satisfactionem indies adinueniunt, exornant, eaque vestium forma, quæ in ipsis reprehensione digna est, sanctorum induunt imagines: quæ res profecto sanctis, quos representant, semper ingrata fuit & inui-

Y 3 inui-

B.
Iannis
Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

inuisa, & adhuc est: hocque modo conatur demon, & ipsi cum eo, autoritatem, vanitatibus suis, in sanctos eas conferendo, non sine graui ipsorum iniuria conciliare. Atque hoc pacto honesta & grauis animæ deuotio, quæ vniuersam à se repellit profigatque vanitatem, eiusque vestigium ad curiosum, & superfluum ornatum imaginum, atque figurarum affabre depictarum, quibus per affectum adhaerent, quibusque oblectantur ad summum seducitur. Hinc videre est personas aliquas, quibus nunquam satis est imaginem imagini addere, quas etiam talis formæ, talisque operis esse volunt, nec alio, quam tali vel tali ordine disponi, vt vehementius sensum oblectent, interim autem deuotio cordis dmodum est exigua. Cui rei tanto plerumque affectu adhaerent, sicut Michas ille idolis suis adhaerens, vel certe Laban: quorum primus domo sua egressus, magnos debet clamores, eò quod illi sublata fuissent: alter verò, multo confecto itinere ita efferuescens, vniuersam Iacobi supellectilem sarcinasque, idola sua inuestigans, excussit.

*Iudic. 18.
24.
Gen. 31.
30.*

*Spiritualis
persona,
qua ratio-
ne uti de-
bet Imagi-
nibus
sanctis.*

Spiritualis ac deuota persona, in inuisibili præcipuam suam reponit deuotionem, paucisque indiget & vritur imaginibus, iisque præsertim, quæ plus Diuini, quam humani præ se ferunt: vestiendo & ornando eas, seque ipsam cum eis iuxta alterius potius sæculi schema & formam, & iuxta sanctorum statum; nec villo pacto huius sæculi figuræ modoque sese accommodat; vt non solum appetitum, ipsius vestis sæculi huius schemaque non permoueat; sed vt ne recordetur quidem eius per illud, aliquid illi vel ipsius rebus simile præ oculis habendo, sed nec illis quibus vritur cor implicatum habet, vnde si illis priuatur, parum admodum

affligitur, viuam siquidem intra se quaerit imaginem, quæ est CHRISTVS CRUCIFIXVS, in quo potius omnia sibi cupit auferri, omniaque sibi deesse, imo etiam illa, quæ videbantur esse media ad Deum promouentia, si illi auferantur, remanet quieta & pacata. Maior siquidem Animæ perfectio est in priuatione & ablatione huiusmodi motiuorum lætari, seque tranquillam conseruare; quam in possessione eorum cum appetitu & adhesionem. Quamuis enim laudabile sit huiusmodi imagines & instrumenta habere, quæ animæ deuotionem excitent (ad quem etiam finem semper huiusmodi seligendæ sunt, quæ eam magis excitent) verum non est perfectionis, ac eò illis adhaerere, vt eas cum proprietate possideat, ita vt si ab ea tollerentur, contristeretur. Quamobrem id sibi persuadeat Anima, quod quo maiori cum proprietate imagini vel motiuo sensibili adhaerit, eò minus orationem ac deuotionem suam ad Deum ascensuram. Licet enim extra controuersiam sit, quod imagines, quæ magis ad amulsum rem repræsentant, magisque quam aliæ deuotionem excitant, ob id, eamque solam ob causam maiori cæteris amore dignæ sint, minime tamen id fieri debet cum ea proprietate & adhesionem, de qua nuper sum locutus; ne videlicet eo, quod spiritum celeri quodam volatu in Deum subleuare debebat, obliuioni dato, totum absorbeat sensus, delectationi instrumentorum immerfus, quæ cum spiritum solummodo promouere debent, ad huncque duntaxat deseruire finem; iam ob istius hominis imperfectionem, potius obstaculo sint, & impedimento, & aliquando non minus, quam cuiusuis alterius rei adhesio & proprietas.

Sed dato, aliquam in hoc imaginem m
nego-

*Inquin
imperfecti
est Imagi-
nibus cum
proprietate
cordis ad-
herent.*

*Capitulum
vltimum
in fine
libri
habetur.*

negotio excusationem adferri posse, eò quod nuditatem, & paupertatem spiritus quam perfectio requirit minime habeat perspectam; saltem nulla poterit excusatio in imperfectione, quam vulgo multi circa coronas, rosariæque admittunt, assignari: vix quippe aliquem reperias, qui hac in parte debilitatem aliquam non demonstrat, potius ea isto fabricata modo volendo, quam alio, ex hoc non ex alio metallo, talis potius quam illius coloris aut ornatus, &c. cum non amplius vnum referat quam aliud, ad hoc vt facilius Deus orantis peccata admittat; aut vt ex hoc vel in alio persoluantur rosario; quin potius illa velocius exauditur anima, quæ simpliciter rectoque orat corde, nihil aliud in optatis habendo, quam Deo rem gratam præstare, nihil amplius hoc vel illud rosarium, nisi forte ob annexas Indulgentias, æstimando.

Est nostra vana cupiditas huiusmodi naturæ & proprietatis, vt vniuersis adhaereat & agglutinetur rebus, estque tinea instar, quæ integra demolitur, & tam res bonas, quam etiam malas corrodit. Quid enim obsecro aliud est, quod Rosario curioso oblecteris, potiusque illud ex ista quam ex illa velis materia, nisi quia gaudium & oblectationem in instrumento reposuisti? & cur potius hanc quam illam eligis imaginem, nec si te ad maiorem Dei amorem sit excitatura, consideras, sed si pretiosior solum sit, magisque curiosa attendis? Profectò si appetitum ac gaudium tuum in soli Deo placendo reposuisses, nihil hoc vel illud curares. Nec mediocriter generat fastidium aliquas spirituales personas, tantoperè modis artificijsque motiuorum & instrumentorum istorum, vanæque in illis delectationi & curiositati addictas cernere: nunquam enim eos contentos, satisfac-

tosque animaduertes, sed semper vnum morium propter aliud deserere, aut permutare, & propter istos visibiles modos, spiritus deuotionem obliuioni dare, eodem interdum affectus & proprietatis genere ista prosequendo, quo aliam temporaneam supellestem prosequuntur; vnde non mediocriter patiuntur detrimentum.

CAPVT XXXV.

Eandem de sacris Imaginibus prosequitur materiam. Ignorantiam etiam quandam, qua nonnulla circa eas tenentur persona, exponit.

Multa de ruditate & stupiditate, qua circa imaginum vsum, multæ laborant personæ, esse dicenda, nã eousque stoliditas hæc peruenit, vt nonnulli plus fiduciæ in quibusdã reponant imaginibus, quã in alijs, à solo affectu amoreque; quo in vnam potius quam in aliam feruntur, figuram inducti. Qua in re insignis quædam ruditas, & cererum ad diuinum cultum ac honorem illi debitum attentum ignorantia lateret: qui orantis fidem ac cordis puritatem maximè intuetur. Nam quod Deus plura interdum conferat beneficia, per vnam quam per aliam eiusdem generis Imaginem (quamuis in earum officio plurimum aliquando intercedat discriminis) hoc idcirco fit, vt homines magis per vnam, quam per aliam imaginem suam prouocent deuotionem. Quamobrem nulla alia causa est, cur Deus miracula operetur, beneficiaque maiora per aliquas imagines, quam per alias conferat, nisi vt nouitate illa, languida & sopita

Stoliditas quorundã plus in vna quã in alia imagine fiduciæ reponuntur.

Cur Deus plura interdum confert beneficia per vnam imaginem, quam per aliam.

fidem.

B.

Mannis
Cruce

Opera
Mystica

III

124